

С Т А Н О В И Щ Е

**от доц. д-р Светла Томанова,
ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград**

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“

**Научна област: 2. хуманитарни науки
Професионално направление: 2.1. филология**

Специалност: Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия

Филологически факултет, ЮЗУ „Н. Рилски“, Благоевград

В конкурса за ДОЦЕНТ по Литература на народите на Европа, Америка, Азия, Африка и Австралия, обявен в „Държавен вестник“ бр. 52, 02.07.2019, стр.57 има един кандидат – гл. ас. д-р Бойка Илиева-Пензова.

Основен критерий за оценяването в случая е тематиката на конкурса и доколко е съотнесена научната продукция на кандидата с тази тематика, както и нейната преподавателска дейност. Съществени за крайната оценка са и качествата на представената от автора монография, подготвена специално за конкурса.

I. Научно-изследователска дейност

Гл. ас. д-р Бойка Илиева е възпитаник на Югозападния университет „Неофит Рилски“. Специализирала е в Италия. Защитила е докторска дисертация на тема „Рецепцията на италианската литература в България“. Илиева е автор на около 50 публикации в полето на литературната рецепция. За участие в настоящия конкурс тя представя една монография и голям брой статии, които заслужават висока оценка, но с уговорката, че не всички са по темата на конкурса. Прегледът на публикациите я представя като разностранен литературовед и историограф. Тя има научни търсения в

областта на компаративистиката и имагологията. Без да се впуска във феминистки или джендърни крайности, говори за женското писане. Илиева разсъждава върху това, как влияе италианската женска литература върху българския културен феномен.

Темата на изследването на реабилитационния труд е рамкирана времево: от Освобождението до края на Първата световна война. През това време италианската култура и, в частност, италианската литература достигат до мнозина български автори и читатели и оставят значима следа в българския литературен процес. Трудът е разделен на три глави, които са отредени на три важни проблема: 1) за достъпа и преодоляването на географските и езикови граници, 2) за вдъхновението Италия като културно преживяване в светоусещането на българските интелектуалци и поети и 3) за влиянието и българското женско писане от началото на 20 век.

Фиксираният период е интересен за изследване, тъй като е показателен за тенденциите в българската културна среда. Този период има значението на преходен в еволюцията на ценностната система и естетическите нагласи на читателя – от една страна е традиционалистки спрямо възрожденското културно минало, и от друга – новаторски търсещ и предпазливо експериментиращ с нови тенденции и влияния. Въпреки че целта на научния труд е изследване на литературни явления от точно фиксирани няколко десетилетия, Илиева последователно и целенасочено преодолява начертаните рамки: излиза извън пределите на посоченото време като споменава и прави съпоставка с автори, които са творили далеч преди разглежданото време – Шекспир, Шели, Байрон, Гогол.

Според самооценката на д-р Илиева, настоящото изследване „цели да добави повече релеф и пълнота към съществуващото научно знание по въпроса”.

Научният труд носи белези на историографско проучване, но не е лишен от литературнокритически анализ, преплетен с чисто емоционални наблюдения и оценки. Дори когато по вазовски „бреговете са кипнали развеселени”, „параходчетата сноват радостно”, а „швейцарките са грозотници без изключение”, авторката остава пределно прозорлива и обективна в преценките си, като задълбочено изследва литературни феномени и влияния. Във „Вдъхновението Италия” се съпоставят от една страна тематиката и хронотопните (тук те са наречени „темпорално-топосните”) маркери, а от друга – творческите похвати, с които са изградени творбите. Въпреки обективните предпоставки, коментирайки прозрачното подражателство на наши автори, Илиева се предпазва от директни формулировки, а акуратно и деликатно си служи с думи като *вдъхновение, влияние, кореспондиране, съпоставимост*.

Безспорен е приносът на д-р Илиева в изучаването на историята на преводаческата мисъл в България. Материали от книгата биха могли да бъдат включени в пособия по транслатология, а част от преводните примери за подходящи за илюстрация на историята на преводите и преводните адаптации на поезия и проза на български език.

И така, тематичните ареали, в които работи участникът в конкурса, д-р Бойка Илиева, след защитата на докторската си дисертация, и изследванията, с които участва в конкурса, са базирани на единна теоретична рамка, в която битува литературоведческата гледна точка на нейните търсения.

II. Преподавателска дейност

От автобиографичната справка на гл. ас. д-р Б. Илиева личи, че е опитен преподавател, който съчетава изследванията си върху литературата с практиката на преподаването. Преподавателският стаж на Илиева

преминава изцяло във Филологическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски”, където преподава Антична литература и Западноевропейска литература.

Предвид естеството на конкурса и въз основа на всичко изложено дотук, за нуждите на Катедрата по литература, която е обявила конкурса, гл. ас. д-р Бойка Илиева е точен кандидат по следните причини: представената за конкурса монография отразява съвременна гледна точка по проблема, вписва се пълно в профила на Катедрата по българска литература, нейната научна продукция е ясно фокусирана и пряко обвързана с темата на конкурса. Затова убедено предлагам и гласувам „за” почитаемото научно жури да присъди академичната длъжност доцент по направление 2.1. Филология – антична и западноевропейска литература.

19.10.2019

Доц. д-р Светла Томанова

STATEMENT

BY SVETLA TOMANOVA PHD – ASSOC. PROF. AT SOUTH-WEST UNIVERSITY “NEOFIT RILSKI”, MEMBER OF THE ACADEMIC JURY IN THE HABILITATION PROCEDURE FOR OCCUPYING THE ACADEMIC POSITION “ASSOCIATE PROFESSOR” IN PROFESSIONAL FIELD 2.1. PHILOLOGY (LITERATURE OF THE PEOPLES OF EUROPE, AMERICA, AFRICA, ASIA AND AUSTRALIA) ANNOUNCED BY SOUTH-WEST UNIVERSITY “NEOFIT RILSKI” IN THE *STATE GAZETTE*, NO. 52, 2ND JULY 2019

ON THE MONOGRAPH OF BOYKA ILIEVA-PENZOVA TITLED:
INSPIRATIONAL ITALY (LITERARY CONTEXTS 1878-1918)

The general criteria of the assessment is its main topic and the extent to which the candidate presents this topic, as well as her teaching activity. Crucial for the final decision are also the qualities of the monograph, prepared for the purposes of the assessment.

Chief Assistant Professor Boyka Ilieva has graduated from the South-West University “Neofit Rilski” and has specialized in Italy. She is an author of more than 50 publications in the field of literature reception. She has initiated scientific researches in the field of comparative studies and imagology. She speaks about the influence of the female Italian literature on the Bulgarian cultural phenomenon.

The historical period that she presents is extremely interesting to examine, as it is an indicator of the trends in the Bulgarian cultural environment. This period of time has a significant contribution to the evolution of the value system and esthetical views of the reader: traditional (based on the cultural past) vs. modern (experimental and influenced by new tendencies).

The autobiography of Chief Assistant Professor Boyka Ilieva is a proof that she is an experienced educator, who combines her literature analyses with the practice of teaching. Her teaching experience is entirely accomplished in the Philology department of the the South-West University “Neofit Rilski”, where she teaches Antique literature and West European literature.

Conclusion

Finally, I would like to conclude that the only candidate in the habilitation procedure for the academic position of Associate Professor in professional field 2.1. Philology (Literature of the Peoples of Europe, America, Africa, Asia and Australia) has submitted enough publications of high quality in terms of academic research and has demonstrated sufficient scientific and teaching potential. Therefore, I highly recommend to the academic jury that Chief Assistant Professor Boyka Ilieva, PhD occupy the academic position of Associate Professor.